

Resolution från Regionkommittén om vitalisering av Lissabonstrategin

(2005/C 164/13)

Regionkommittén har avgett denna resolution

med beaktande av

rapporten "*Facing the challenge*", från högnivågruppen under ledning av Wim Kok, i november 2004,kommissionens meddelande om strategiska mål för perioden 2005–2009: Europa 2010 – partnerskapet för europeisk förnyelse – välbefinnande, solidaritet och säkerhet (ej officiell titel) ⁽¹⁾,kommissionens meddelande "Kommissionens arbetsprogram för 2005" ⁽²⁾,kommissionens och Europeiska rådets meddelande från våren 2005 om att arbeta tillsammans för tillväxt och jobb: en ny start för Lissabonstrategin (ej officiell titel) ⁽³⁾,

yttrandet av den 29 september 2004 om "Halvtidsöversynen av Lissabonstrategin" (CdR 152/2004),

yttrandet av den 18 november 2004 om "Vetenskap och teknik, centrala faktorer för Europas framtida utveckling – Politiska riktlinjer för forskningsstöd i Europeiska unionen" (CdR 194/2004),

yttrandet av den 23 februari 2005 om "Kommissionens meddelande till Europaparlamentet och rådet – Bygga en gemensam framtid – Politiska utmaningar och budgetmedel i ett utvidgat EU 2007–2013" (CdR 162/2004),

yttrandet av den 23 februari 2005 om "Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om att inrätta ett integrerat handlingsprogram inom livslångt lärande" (CdR 258/2004),

yttrandet av den 23 februari 2005 om "Globaliseringens sociala dimension" (CdR 328/2004),

och av följande skäl:

De lokala och regionala myndigheterna har behörighet att genomföra en stor del av EU-politiken.

Om de lokala och regionala myndigheterna bidrar till att definiera EU:s prioriteringar kan EU-politikens demokratiska legitimitet stärkas avsevärt.

Mot denna bakgrund antog Regionkommittén följande resolution vid sin 58:e plenarsession den 23–24 februari 2005 (sammanträdet den 24 februari 2005):**Lissabonstrategins mål**

1. Regionkommittén upprepar sitt stöd för Lissabonstrategin, vars genomförande utgör EU:s viktigaste politiska strategi fram till 2010.

2. Det är glädjande att Lissabonstrategin fått en framträdande plats i kommissionens prioriteringar för femårsperioden 2005–2009.

3. Kommittén vill erinra om att Lissabonmålets förverkligande ⁽⁴⁾ kräver en heltäckande strategi med medverkan av alla

medlemsstaterna för att öka den ekonomiska tillväxten och skapa nya arbetstillfällen, bl.a. genom att man driver på den strukturella reformen för konkurrenskraft och innovation samt fullbordar den inre marknaden, att man moderniserar den europeiska sociala modellen genom att investera i människor och bekämpa social utslagning, att man skapar villkor för en stund ekonomisk utveckling och gynnsamma tillväxtperspektiv med hjälp av lämpliga makroekonomiska åtgärder, att man främjar en kunskapsbaserad ekonomi genom en politik som gynnar informationssamhället och forskning och utveckling, samt att man stärker den regionala sammanhållningen ⁽⁵⁾.

4. ReK understryker att förslag på detta område inte kommer att få gehör utan en aktiv och strategisk insats för att främja alla kvinnors och mäns rättigheter och jämställdhet på livets alla områden.

⁽¹⁾ KOM(2005) 12, 26.1.2005.

⁽²⁾ KOM(2005) 15, 26.1.2005.

⁽³⁾ KOM(2005) 24, 2.2.2005.

⁽⁴⁾ I enlighet med slutsatserna från Europeiska rådets möte i Lissabon den 23–24 mars 2000, punkt 5.

⁽⁵⁾ Punkt 6 i slutsatserna.

Förverkligandet av Lissabonstrategins mål, en trovärdig sammanhållningspolitik och finansiella villkor som anpassas efter dessa ambitioner: tre komponenter som är tätt knutna till varandra

5. Det är positivt att kommissionen åtagit sig att föreslå mål och instrument för en framtida sammanhållningspolitik som skall överensstämma med Lissabonstrategin, men kommittén är övertygad om att detta åtagande inte kan fullgöras i praktiken om EU inte har tillräckliga resurser.

6. Kommittén vill uppmärksamma kommissionens uppmaning till de europeiska lokala och regionala myndigheterna att delta i utarbetandet av strukturfondsrelaterade projekt som gör det möjligt att bringa strukturfondspolitiken och Lissabonstrategin i överensstämmelse med varandra ⁽¹⁾.

7. Den gemensamma strukturpolitiken erbjuder enligt vår uppfattning utmärkta exempel på EU-politikens mervärde. EU:s investeringar i forskning och utveckling, gränsöverskridande handel och infrastrukturprojekt är i linje med Lissabonstrategins partnerskapsdimension som syftar till att förstärka tillväxt, konvergens, konkurrenskraft och hållbar utveckling.

8. Kommittén uppmanar EU-institutionerna att koncentrera sig på att verkställa befintliga beslut på ett effektivt sätt och undvika att engagera sig i nya processer eller fastställa nya mål. Lissabonstrategin får inte användas för att till varje pris legitimera alla nya förslag om gemenskapslagstiftning, eftersom strategin inte upphäver kravet på en rättslig grund i fördragen och på att bestämmelserna om goda styresformer skall följas.

Genomförandet av Lissabonstrategin: för ekonomiska och sociala styresformer som är mer konsekventa och demokratiska

9. Det är beklagligt att kommissionen fokuserar på förbindelser enbart mellan de centrala myndigheterna och medlemsstaterna, och att lokala och regionala myndigheter inte kan medverka på Europainivå genom direkta kommunikationskanaler. Utformningen och genomförandet av de nationella handlingsplanerna tillkommer nästan uteslutande medlemsstaterna. Med tanke på att bristen på verklig decentralisering är en av orsakerna till att genomförandet av Lissabonagendan försenats, efterlyser kommittén än en gång ett intensivare och mer decentraliserat genomförande av Lissabonagendan, i enlighet med slutsatserna från Europeiska rådets möte i Lissabon: "En fullständigt decentraliserad strategi [för genomförandet av Lissabonstrategin] i linje med subsidiaritetsprincipen kommer att tillämpas, där unionen, medlemsstaterna, de regionala och lokala nivåerna samt arbetsmarknadens parter och det civila samhället kommer att delta aktivt genom olika former av partnerskap" ⁽²⁾.

⁽¹⁾ S. 11 (engelska versionen), KOM(2005) 24.

⁽²⁾ Punkt 38 i slutsatserna.

10. De strukturreformer som tillsammans med fullbordandet av inre marknaden är nödvändiga för att Lissabonmålen skall kunna uppnås får inte påverka den sociala sammanhållningen negativt och bör därför åtföljas av omfattande ekonomiska, sociala och utbildningsrelaterade investeringar.

11. Lissabonstrategins mål kan uppnås endast om åtgärderna gör det möjligt för Europamedborgarna att på ett optimalt sätt delta i Europas ekonomi. Den övergripande politiska principen i varje ekonomisk politik bör vara att främja aktiv medborgarmedverkan i ekonomin och att undanröja hindren för detta.

12. Lissabonstrategin bygger på en strävan att modernisera den europeiska sociala modellen genom investeringar i mänskliga resurser och kamp mot social marginalisering. Det är därför oroväckande att det i kommissionens meddelande saknas hänvisningar till en uppföljning av kampen mot social marginalisering.

13. Kommittén anser att diskussionen om den sociala agendans framtid bör ingå i diskussionen om vitalisering av Lissabonstrategin, samtidigt som de nationella ansträngningarna koncentreras på att skapa nya arbetstillfällen och att bekämpa de sysselsättningshinder som i oproportionerlig utsträckning drabbar kvinnor, äldre och okvalificerade arbetstagare samt invandrare. Om man skall kunna åstadkomma flera och bättre jobb krävs dessutom ytterligare framsteg i fullbordandet av europeisk arbetsmarknad med en hög grad av rörlighet.

14. ReK rekommenderar att miljöhänsyn införlivas i alla politikområden.

15. Kommittén upprepar att den är angelägen om att Lissabonstrategins alla tre pelare – ekonomi, sociala frågor och miljö – skall ägnas lika stor uppmärksamhet, så att livskvaliteten står i centrum.

16. Företagande och innovation spelar en avgörande roll. ReK efterlyser minskad byråkrati för att företagandet skall uppmuntras, samt informationskampanjer som kan ge en mer positiv bild av företagare, motverka föreställningarna om misslyckande och skapa en europeisk företagarganda.

17. Kommittén anser att Lissabonstrategins största svaghet ligger i genomförandet, och framför allt i medlemsstaternas del i detta. För att situationen skall förbättras bör Lissabonprocessen bli mer målinriktad, öppen och demokratisk. Regionkommittén stöder därför förslaget ⁽³⁾ om en informationskampanj på gemenskapsnivå för att informera EU-medborgarna om Lissabonagendan och hur den påverkar deras dagliga liv.

⁽³⁾ Förslaget kommer från högnivågruppen om socialpolitikens framtid i ett utvidgat EU.

18. För den händelse rådet tar upp kommissionens förslag om att utse en "herr eller fru Lissabon" på medlemsstatsnivå, utan att inrätta nya förvaltningsorgan, vill ReK uppmana honom eller henne att samarbeta nära med de regionala och lokala myndigheterna.

19. ReK beklagar att kommissionen inte planerar att genomföra komparativa utvärderingar och upprätta rangordningslistor, eftersom det därmed blir svårare att utvärdera och jämföra medlemsstaternas reformsinsatser. Genom att fastställa rangordningslistor och analysera starka och svaga sidor på nationell nivå – och vid behov också på regional nivå – skulle man kunna stärka konkurrensen och öka trycket på medlemsstaterna att avsevärt förbättra sina reformsatser.

20. Det är glädjande att kommissionen har föreslagit att den nuvarande uppsättningen årsrapporter skall ersättas med en strategisk årsrapport. Kommittén uppmanar medlemsstaterna att inbegripa lokala och regionala myndigheter i de nationella planerna för att ta hänsyn de lokala och regionala särdragen och prioriteringarna vid genomförandet av Lissabonstrategin.

21. Kommittén beklagar att man inte lyckats involvera de lokala och regionala myndigheterna i kommissionens strategi, och att det samarbete som inletts genom denna metod i huvudsak varit mellanstatligt. ReK uppmanar därför kommissionen att lägga fram ett förslag om reform av den öppna samordningsmetoden för att involvera de lokala och regionala myndigheterna. Kommissionen uppmanas därför också att i enlighet med andan i vitboken om europeiska styrelseformer höra kommittén innan den yttrar sig om denna artikel.

22. Kommittén vill även erinra om kommissionens åtagande i samband med initiativet "Bättre lagstiftning", dvs. att utveckla ett instrument för att analysera lagstiftningsförslagens socioekonomiska och miljömässiga effekter, och att låta varje förslag åtföljas av en konsekvensbedömning rörande subsidiaritetsprincipen. Regionkommittén emotser detta med stort intresse.

Att bringa Lissabonstrategin och stabilitets- och tillväxtpakten i överensstämmelse med varandra

23. Tillväxten, sysselsättningen och den sociala sammanhållningen i EU kommer inte att uppnå den nivå som behövs, om inte de makroekonomiska förhållandena i medlemsstaterna bringas i överensstämmelse med Lissabonstrategin samtidigt som överensstämmelsen mellan gemenskapens ekonomiska instrument förbättras.

24. Kommittén stöder målsättningen att man vid genomförandet av stabilitets- och tillväxtpakten, i enlighet med bestäm-

melserna i EG-fördraget ⁽¹⁾, skall kunna ta större hänsyn till konjunkturrelaterade effekters varaktighet och budgetsituationers hållbarhet. Vi anser att den "allsidiga bedömning" som nämns i EG-fördragets artikel 104.6 bör preciseras och även beakta tidsperspektivet när det gäller de offentliga myndigheternas investeringar i samband med genomförandet av Lissabonstrategin. Vi föreslår också att en översyn görs av stabilitets- och tillväxtpakten så att den blir mer flexibel och beaktar de skilda ekonomiska förhållandena i EU:s medlemsstater. Detta bör göras utan att efterlevnaden av paktens kriterier påverkas negativt och utan att vissa typer av utgifter undantas vid beräkningen av budgetunderskotten.

25. Kommittén uppskattar kommissionens förslag om att öka anslagen till utveckling av transeuropeiska nät och särskilt prioritera transnationella projekt för intermodalitet och hållbara transportsätt, eftersom detta kan bidra till att hantera ökade trafik- och handelsflöden.

Tjänster i allmänhetens intresse och deras bidrag till vitaliseringen av Lissabonstrategin

26. Det är positivt att kommissionen i sitt utkast till tjänstedirektiv ⁽²⁾ uppmärksammar farhågorna om tillämpningen av ursprungslandsprincipen, farhågor som bland annat Regionkommittén gett uttryck för ⁽³⁾.

27. Kommittén beklagar att kommissionen inte anger hur vitboken om tjänster i allmänhetens intresse ⁽⁴⁾ konkret skall följas upp.

28. När det gäller statsstöd anser ReK att man bör koncentrera sig på att uppvärdera övergripande mål av gemenskapsintresse, t.ex. sysselsättning, regional utveckling, miljö, utbildning och forskning, och att detta bl.a. bör ske genom främjande av innovativa små och medelstora företag. EU bör i stället för att eftersträva en minskning av statsstödet fokusera på bättre statsstöd när det gäller långsiktigt och högkvalitativt tillhandahållande av tjänster.

29. Kommittén stöder införandet av konsekvensbedömningar i syfte att bättre fastställa vilka statsstöd som har begränsade effekter på EU:s konkurrenskraft och handel men som kan komma till rätta med verkliga brister på marknaden, bidra till utvecklingen i regioner med eftersläpning och främja företagarandan. Slutligen uppmanar ReK kommissionen till fortsatta insatser för att garantera större rättslig säkerhet och öppenhet för de lokala och regionala myndigheterna i finansieringen och förvaltningen av tjänsterna i allmänhetens intresse.

⁽²⁾ Artikel 104.6 i EG-fördraget och protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott.

⁽³⁾ CdR 154/2004 fin.

⁽⁴⁾ KOM(2005) 24, s. 18.

⁽¹⁾ KOM(2005) 24, s. 18.

Strävan efter ett europeiskt kunskapsområde

30. Kommittén uppmärksammar kommissionens uppmaning att på lokal och regional nivå inrätta "innovationsknutpunkter" som skulle stå i centrum för nätverk av innovativa små och medelstora företag, universitet och lämpliga finansiella strukturer och handelsstrukturer.

31. ReK stöder förslaget till en kunskapspakt i syfte att förnya EU:s och medlemsstaternas gemensamma åtagande att utveckla forskning, innovation och utbildning. Pakten skulle ha som mål att samlas de olika kunskapsrelaterade programmen och fastställa en begränsad förteckning över kvantifierade mål, med medverkan av de kunskapspolitiska aktörerna i Europa. Kommittén föreslår att medlemsstaterna i framtiden skall avsätta 3 % av sin BNP till forskning. Kommittén uppmanar alla myndigheter på olika nivåer att införa åtgärder som uppmuntrar studenter till en forskarkarriär.

32. Kommittén påpekar att de lokala och regionala myndigheterna fyller en särskilt viktig funktion när det gäller att förverkliga det integrerade konceptet utbildning och livslångt lärande, i syfte att skapa ett kunskapssamhälle. Ett innovativt arbetsliv är precis som språkinläring avgörande för att främja rörligheten, och är därför grundläggande beståndsdelar i detta koncept.

33. Kommittén vill påpeka att ett väsentligt element i Lissabonstrategin är mångfalden av olika skatter och uppmanar

medlemsstaterna att skapa konkurrenskraftiga skattefördelar som kan öka den privata sektorns investeringar, och då även investeringar i forskning.

34. ReK:s stöder upprättandet av en europeisk ungdomspakt som koncentrerar sig på arbetslöshet och social och yrkesmässig integration.

35. Kommittén efterlyser ett europeiskt program om åldrande, för att kunna utnyttja sakkunskap och annan kunskap om det åldrande Europa.

Lissabonstrategins övergripande sammanhang

36. Kommittén anser att Lissabonstrategin bara kan lyckas om EU i internationella forum förespråkar en globalisering som regleras av mer effektiva och jämlika bestämmelser rörande konkurrens, sociala rättigheter, miljö och immateriella rättigheter.

37. Kommittén anser att invandring från tredje land kan ge den europeiska ekonomin en starkare dynamik och nya idéer, och uppskattar kommissionens åtagande att föreslå en mer utvecklad strategi för laglig invandring.

38. Regionkommittén ger sin ordförande i uppdrag att lägga fram denna resolution för Europeiska kommissionen, rådet och Europaparlamentet samt för det luxemburgska och det brittiska ordförandeskapet.

Bryssel den 24 februari 2005

Regionkommitténs
ordförande
Peter STRAUB